วารสารการอ่าน สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย
ปีที่ 25 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564)

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นาตยา มะเส็ง[1]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน 2) เพื่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน 4) เพื่อประเมินผลและถอดบทเรียนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลเขาท่าพระ ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มห้องเรียนมาจำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 นักเรียนจำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการอ่าน การเขียน และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t – test การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า ควรเร่งพัฒนาความรู้นักเรียนสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียน เพื่อแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออก ปัญหาการอ่านออกเสียงผิด ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ และปัญหาทักษะการเขียน โดยใช้การเรียนแบบ Active Learning 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ใช้รูปแบบ “PCAT Model” ประกอบด้วย (1) การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ (Preparing : P) (2) เรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning : C) (3) การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning : A) และ (4) การถ่ายโยงความรู้ (Transportability Knowledge : T) การประเมินการกำหนดองค์ประกอบรูปแบบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการทดสอบหาค่าประสิทธิภาพกับนักเรียน 30 คน พบว่ามีค่า 80.22/81.78 3) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

[1] ครูชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลเขาท่าพระ สังกัดเทศบาลเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

รับต้นฉบับ : 18 มิถุนายน 2564 | **ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ** : 22 สิงหาคม 2564 | **รับลงตีพิมพ์** : 28 ธันวาคม 2564

พบว่าค่าประสิทธิภาพ 82.64/83.70 4) การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.61 และหลังเรียนเท่ากับ 25.11 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) การประเมินทักษะการอ่าน การเขียน ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (3) การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบ Active Learning / ทักษะการอ่านและการเขียน

วารสารการอ่าน สมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย
ปีที่ 25 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564)

The Development of the Active Learning Management Model Concerning Parts of Speech in order to Improve the Reading and Writing Skills in the Learning Area of Thai Language of the Grade 6 Students

Nattaya Maseng[1]

Abstract

The objectives of this research were as follows. 1) To study the basic information and the necessity of the development of the Active Learning management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills of the students. 2) To draft the basic information and the necessity of the development of the Active Learning management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills in the learning area. 3) To try out the basic information and the necessity of the development of the Active Learning management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills in the learning area. 4) To estimate and to visualize the lessons learned of the Active Learning management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills in the learning area. The target group consisted of the grade 6 students; 1st semester, academic year 2020. The 18 grade 6 students of room 1 were selected by using the simple group sampling method. The research tools consisted of the Active Learning management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills in the learning area, the estimation forms of the suitability of the model, the test forms of academic achievement, the estimation forms of the reading and writing skills and the estimation forms of the students' satisfactions. The information used for analyzing was from the percent value, the average value, the standard deviation, T-Test statistics and the content analyzing.

The results of the research showed as follows. 1) According to the study of the basic information, the school should quickly improve the students' knowledge of the 1st learning module (reading) and the 2nd learning module (writing) in order to deal with reading difficulties, wrong pronunciation, reading-comprehension difficulties and lack of writing skill. 2) The Active Learning

[1] Professional Level Teachers, Thetsaban Khao Tha Phra School, Chainat

management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills in the learning area students was drafted by using the approach of "PCAT Model" that consisted of the following items. (1) Preparation (2) Cooperative Learning (3) Active Learning (4) Transportability Knowledge The estimation of the model components specifying was of high average and the result of the test for the effective value of the 30 students was 80.22/81.78. 3) According to the try out the Active Learning management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills in the learning area of Thai language of the grade 6 students, the effective value was 82.64/83.70. 4) The results of the estimation and the development of the Active Learning management model concerning parts of speech in order to improve the reading and writing skills of the students were as follows. (1) The learning achievement results of the pre and post learning were 11.61 and 25.11 respectively and the comparison between the pre and post learning presented the different result with statistical significance. (2) The result of the reading and writing estimation was of high level. (3) The overall result of the estimation of the students' satisfaction was of high level.

Keywords: The Development of the Active Learning / Reading and Writing Skills

บทนำ

ปัญหาการอ่านที่พบในการเรียนการสอนอ่านนั้นมีสาเหตุสำคัญ 2 ประการ ประการที่หนึ่ง เกิดจากตัวนักเรียน ในเรื่องทัศนคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทย โดยเชื่อว่าเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย อีกทั้งนักเรียนยังไม่ชอบการอ่านหนังสือ ทำให้ไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะในการอ่าน และประการที่สอง เกิดจากตัวครูผู้สอน ซึ่งขาดประสบการณ์และขาดความชำนาญในการสอน เช่น ไม่เข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่จะสอน มีเทคนิคการสอนที่ไม่หลากหลาย ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน นอกจากนี้การขาดแคลนสื่อการสอนก็ยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การสอนอ่านไม่ประสบความสำเร็จด้วยเช่นกัน ดังนั้นกระบวนการในการจัดการเรียนภาษาไทยของครูผู้สอน จึงควรส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือ โดยเลือกใช้เทคนิคการสอนที่มีความหลายหลายและมีสื่อการสอนที่น่าสนใจ เพื่อให้นักเรียนสนุกกับการอ่านหนังสือและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน การจัดการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี เช่น รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นความจำ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง รูปแบบการเรียนการสอนตาม วัฏจักรการเรียนรู้ การเรียนการสอนแบบร่วมมือ และการเรียนการสอนแบบ Active Learning

Silberman (1996) เป็นนักการศึกษาอีกท่านหนึ่งที่ได้สนใจนำแนวคิดจากทฤษฎี Constructivist มาศึกษาและพัฒนาเป็นการจัดการเรียน การสอนเชิงรุก (Active Learning) โดยมีหลักการ คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือกระทำเพื่อค้นหาคำตอบด้วยความอยากรู้ อยากลอง และ ความสงสัย ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสนใจในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา ปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ อีกทั้งยังมีคนสนใจนำการจัดการเรียนการสอน Active Learning มาศึกษาวิจัย อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกันว่าการจัดการเรียนการสอน Active Learning ส่งเสริม ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ส่วน สถาพร พฤฑฒิกุล (Pruettikul, 2015) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ หรืออำนวยความสะดวกให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ นักเรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

2. เพื่อร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เพื่อประเมินผลและถอดบทเรียนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดในวิจัย

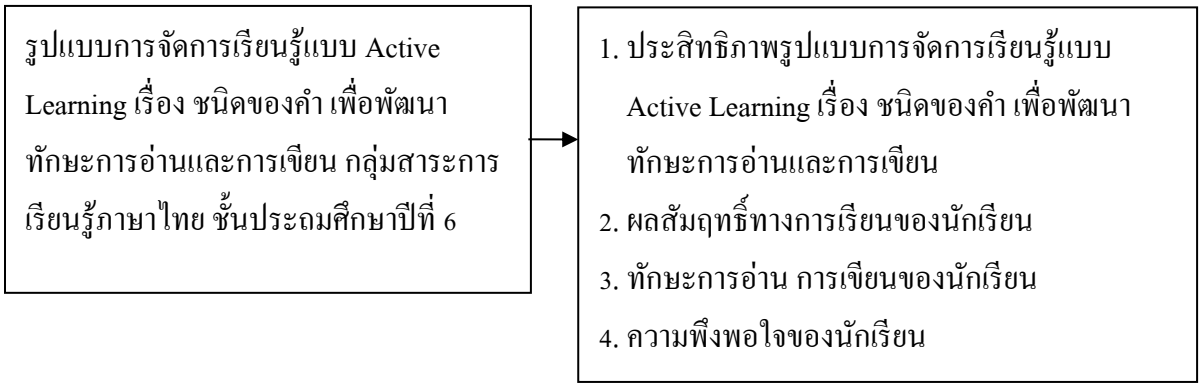

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลเขาท่าพระ จำนวน 2 ห้อง นักเรียน 35 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาลเขาท่าพระ ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มห้องเรียนมาจำนวน 1 ห้องเรียน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 นักเรียนจำนวน 18 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลาเรียน 18 ชั่วโมง และมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนฯ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการอ่านการเขียน แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ และแบบประเมินความพึงพอใจ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ด้วยการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) ประกอบด้วยการวิจัย 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การวิจัย (Research : R_1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

ขั้นที่ 2 การพัฒนา (Development : D_1) การร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

ขั้นที่ 3 การวิจัย (Research : R_2) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

ขั้นที่ 4 การพัฒนา (Development : D_2) การประเมินผลและถอดบทเรียนรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ปัจจุบันนักเรียนจำเป็นจะต้องมีความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและนักเรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาที ทำให้เนื้อหาสาระมีมากเกินกว่าที่จะเรียนรู้ในห้องเรียนได้หมดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนโดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบและการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า วิจารณ์ พานิช (Panich, 2012) กล่าวว่า Active Learning หรือใช้คำย่อว่า AL เป็นแนวคิดค่อนข้างใหม่ในการปฏิรูประบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่นักเรียน

โดยตรง โดยอาศัยกระบวนการจัด การเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป ครูใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอนทีหลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับผู้สอน ดังนั้น Active Learning จึงถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไชยยศ เรืองสุวรรณ (Ruangsuwan, 2010) กล่าวถึง การเรียนรู้ Active Learning หรือการเรียนรู้แบบลงมือทำหรือปฏิบัติ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน ครูต้องลดบทบาทในการสอนและการให้ข้อความรู้แก่นักเรียนโดยตรงลง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น ประโยชน์ที่สำคัญของการเรียนการสอนแบบ Active Learning มีผลให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและนักเรียนดีขึ้น เพราะทั้งสองฝ่ายจะมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลดีต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนอีกด้วย ผลการเรียนและทักษะในการสื่อสารของนักเรียนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เพราะนักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ความรู้ที่นักเรียนได้รับคงทนตลอดไป นักเรียนจะเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม รู้ว่าจะต้องทำงานกับบุคคลอื่นอย่างไร

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่าควรเร่งพัฒนาความรู้นักเรียนในสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียน เพื่อแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออก ปัญหาการอ่านออกเสียงผิด ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ และปัญหาทักษะการเขียน โดยใช้การเรียนแบบ Active Learning

ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้รูปแบบ “PCAT Model” ประกอบด้วย (1) การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ (Preparing : P) (2) เรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning : C) (3) การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning : A) และ (4) การถ่ายโยงความรู้ (Transportability Knowledge : T) การประเมินการกำหนดองค์ประกอบรูปแบบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการทดสอบหาค่าประสิทธิภาพกับนักเรียน 30 คน พบว่ามีค่า 80.22/81.78

ตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ค่าประสิทธิภาพ 82.64/83.70

ตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.61 และหลังเรียนเท่ากับ 25.11 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) การประเมินทักษะการอ่าน การเขียน ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (3) การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงนโยบายการจัดการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเขาท่าพระ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียน สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน เป็นผลให้ การเรียนรู้เรื่องอื่นๆ ทำได้น้อยลง จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมานักเรียนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือน้อยลง ส่วนหนึ่งเกิดจาก นักเรียนพูดไม่ชัด สะกดไม่ถูกต้อง ใช้ภาษาถิ่นมากกว่าภาษาไทย นักเรียนอ่านไม่ไอออกเขียนไม่ได้ ออกเสียงคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง ใช้คำไม่ตรงความหมาย คิดวิเคราะห์ไม่เป็น ขาดทักษะการอ่านและการเขียน เขียนตามภาษาพูดของตน พื้นฐานทางภาษาไทยไม่แน่น นักเรียนบางส่วนมีโทรศัพท์มือถือ นักเรียนจึงสนใจดูสิ่งบันเทิงจากโทรศัพท์ ทำให้ขาดทักษะ ใน การอ่าน อีกทั้งนักเรียนมีปัญหาอ่านไม่ออกพบได้ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ยังจำหลักเกณฑ์ในการสะกดคำต่างๆ ไม่ได้จึงอ่านไม่ได้ ในส่วนของแนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2558 : 2) กล่าวถึงนโยบายส่งเสริมการอ่านของประเทศไทย พบว่า การส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน ทักษะในการแสวงหาความรู้ ทักษะการใช้ภาษาในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในการเรียนที่สูงขึ้น การนำภาษามาในการประกอบอาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรม การใช้ภาษาและความเป็นไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง นำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถใช้ภาษาไทยสื่อความหมายแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกทั้งการพูด และการเขียนได้ถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล การอ่านและการเขียนเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญ และจำเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิตของคน เพราะในชีวิตประจำวันของคนเรา การอ่านเป็นส่วนสำคัญในการสื่อความหมายถึงกันได้ถูกต้อง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กล่าวคือต้องวางรากฐานที่ดีต้องอ่าน เขียนได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพจึงถือได้ว่าการอ่านสำคัญที่สุด ครูจึงจำเป็นที่จะต้องแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียน ของนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ฝึกฝนให้เรียนรู้ด้วยความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ เน้นการฝึกฝนจนเกิดความคิดรวบยอดสามารถสรุปหลักเกณฑ์ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักฝึกคิดอย่างสร้างสรรค์ เช่น การใช้เกมและเพลง การใช้แบบฝึกทักษะ การใช้กิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงฝึกการปฏิบัติ รักการอ่านและเกิดการใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง สถาพร พฤฑฒิกุล (Pruettikul, 2015) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและได้รับการยอมรับว่า เหมาะสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกสาขาวิชา การจัดการเรียนรู้ Active Learning ตั้งอยู่บนแนวคิดการเรียนรู้รูปแบบคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจะรู้วิธีการเรียนของตนเอง (Learning How to Learn) เป็นนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เอื้อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning มีลักษณะเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ลงมือทำ และได้คิดเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองทำอยู่ โดยภาพรวมแล้วนักเรียนได้คิด ได้พูด ได้ลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์ในลักษณะต่างๆ ทำให้ได้ฝึกพัฒนาทักษะอย่างหลากหลายด้านตลอดกระบวนการเรียนรู้สำหรับในวิชาภาษาไทย สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ในทุกหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะสาระการเรียนรู้ที่เป็นทักษะพื้นฐานได้แก่ สาระการเรียนรู้การอ่านนั้นได้มีการเสนอกิจกรรมการสอนอ่านตามแนวคิด Active Learning ไว้หลายหลายกิจกรรม อาทิ Columbia University (2017) ได้เสนอกิจกรรม Active Learning ในการสอนอ่านไว้สรุปได้ว่า กิจกรรมการบรรยาย (Describe) ครูให้นักเรียนบรรยายสาระสำคัญของเรื่อง เหตุการณ์ ประเด็น หรือมโนทัศน์ในด้านความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่อ่าน โดยพยายามที่จะบรรยายตามความเข้าใจ หรือใช้ภาษาของตนเอง กิจกรรมการอธิบาย (Explain) ครูให้นักเรียนอธิบายความหมายของคำ กลุ่มคำ สำนวน หรือประเด็นบางประการ ที่ปรากฏในงานเขียนที่อ่าน โดยแสดงให้เห็นลำดับขั้นตอน ความเป็นเหตุเป็นผล หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นต่างๆ ในสิ่งที่อ่าน กิจกรรมการวิเคราะห์ (Analyze) นักเรียนควร

ได้รับการฝึกให้วิเคราะห์รูปแบบของสิ่งที่อ่าน แยกแยะลักษณะการใช้สำนวนภาษาของนักเรียน ลีลา น้ำเสียง และกลวิธีการเขียน ตลอดจนคุณค่าและข้อคิดต่างๆ ในงานเขียน กิจกรรมการสำรวจ (Explore) ครูให้นักเรียนสำรวจเนื้อหาส่วนต่างๆ ของสิ่งที่อ่านว่าได้กล่าวถึงประเด็นอะไรบ้างมีความคิด ความเชื่อ หรือข้อสรุปของนักเรียนอะไรบ้าง

จากการศึกษาสรุปว่าการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning คือการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ ซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ ที่ได้จากประสบการณ์กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียวต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบและการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ สรุปว่า ในการจัดการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ควรเร่งพัฒนาความรู้นักเรียนในสาระที่ 1 การอ่านและสาระที่ 2 การเขียน เพื่อแก้ไขปัญหาอ่าน ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้

2. การร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้รูปแบบ “PCAT Model” ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1) การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ (Preparing : P) สภาพที่เตรียมพร้อมในการปฏิบัติก่อนจัดการเรียนรู้หรือการดำเนินกิจกรรมนั้นให้สามารถสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นผลมาจากการเตรียมตัวไว้แล้ว โดยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณทบทวนตรวจสอบความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ ขั้นนี้ครูเสนอสถานการณ์โดยอาจทำในลักษณะการทดลอง การสาธิต การใช้กิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับเนื้อหาที่เคยเรียนรู้มาแล้วหรือที่เคยพบในชีวิตประจำวัน เพื่อตรวจสอบความรู้เดิมว่าถูกต้องหรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับแก้ความเข้าใจเดิมให้ถูกต้อง

2) การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning : C) นักเรียนแบ่งกลุ่ม คละตามระดับความสามารถ โดยมีเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน มีการร่วมมือช่วยเหลือกัน ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่มองค์ประกอบที่สำคัญของ การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนแบบร่วมมือเป็นกลวิธีของการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนทำงานร่วมกัน เทคนิควิธีที่นำมาใช้ เช่น เพื่อนสอนเพื่อน การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างกลุ่มอภิปรายโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนแบ่งกลุ่ม คละตามระดับความสามารถ โดยมีเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน มีการร่วมมือช่วยเหลือกัน ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3) การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning : A) การพัฒนาความรู้ให้กับนักเรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมแนวคิดการสร้างสรรค์เน้นกระบวนการเรียนรู้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ คิดค้นและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยการพูด การเขียน การอภิปราย การสืบค้นข้อมูล การทำงานกลุ่ม การทำโครงงาน การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริงจึงเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการเรียน ให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายซึ่งเป็นการเรียนรู้ในระดับลึก นักเรียนจะสร้างความเข้าใจและค้นหาความหมายของเนื้อหาสาระโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มี แยกแยะความรู้ใหม่ที่ได้รับการความรู้เก่าที่มีสามารถประเมิน ต่อเติมและสร้างแนวคิดของตนเองซึ่งเรียกว่ามีการเรียนรู้เกิดขึ้น กระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่ฟัง นักเรียนต้องอ่าน เขียน ถามคำถาม อภิปรายและลงมือปฏิบัติจริง โดยคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้นักเรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

4) การถ่ายโยงความรู้ (Transportability Knowledge : T) การประเมินผลที่เกิดกับนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนและการประยุกต์ความรู้จากงานหนึ่งไปสู่อีกงานหนึ่ง เช่น ผู้วิจัยเลือกงานเขียนเรียงความต้นแบบที่น่าสนใจ ซึ่งเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนได้เรียนรู้เข้าใจกลวิธีการเขียน ตลอดจนการนำเสนอเนื้อหาในการเขียน การเรียนรู้ด้วยการสังเกตนักเรียนศึกษาเรียงความต้นแบบจากการสังเกตองค์ประกอบของงานเขียน ตลอดจนกลวิธีในการสร้างสรรค์งานเขียนเรียงความ แล้วจึงวิเคราะห์งานเขียนเรียงความต้นแบบในประเด็นต่างๆอย่างละเอียด เพื่อนำมาปรับใช้ในงานเขียนเรียงความของตนเอง นักเรียนปรับเพิ่มเติมความสมบูรณ์ของโครงเรื่องเรียงความของตนให้ถูกต้องชัดเจน และน่าสนใจยิ่งขึ้น นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและตื่นตัวในการปรับปรุงการเขียนเรียงความของตนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับการตรวจผลงานพร้อมได้รับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

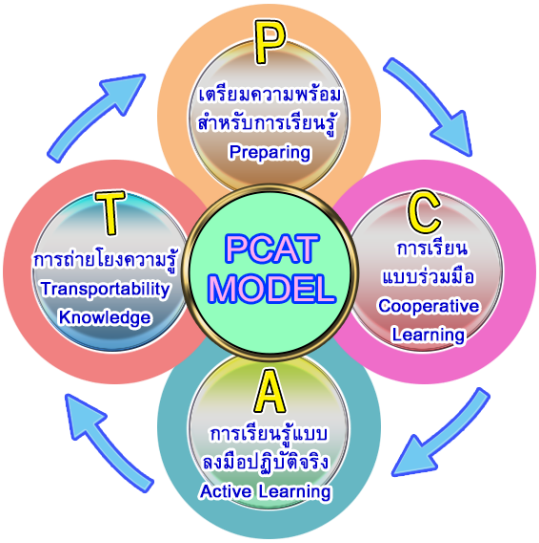

ภาพที่ 1 PCAT Model

2. ในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้รูปแบบ“PCAT Model” เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ทดลองในโรงเรียนเทศบาลเขาท่าพระ เท่านั้นกรณีสถานศึกษาอื่นจะนำรูปแบบ “PCAT Model” ไปใช้ต้องนำไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา อีกทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ซึ่งจะขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้ 1) การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ (Preparing : P) 2) การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning : C) 3) การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning : A) 4) การถ่ายโยงความรู้ (Transportability Knowledge : T) อีกทั้งผู้บริหารมีความตระหนักเห็นความสำคัญมีการศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามทักษะการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning มาใช้ในการบริหารจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา มุ่งให้นักเรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีความสามารถประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วยตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้อย่างมีความหมาย โรงเรียนต้องบริหารจัดการตนเองให้มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น มีอิสระในการวางแผน ปฏิบัติ พัฒนาและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ โรงเรียนต้องพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือกระทำ และใช้กระบวนการคิด

3. การประเมินความเหมาะสมของการกำหนดองค์ประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมี เนื้อหามีความสอดคล้องกับหลักสูตรและนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีแนวคิดซึ่งแสดงถึงจุดเน้นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิด ของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน และวัตถุประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึง สิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของ Silberman (1996) ที่ได้สนใจนำแนวคิดจากทฤษฎี Constructivist มาศึกษาและพัฒนาเป็นการจัดการเรียนแบบ Active Learning โดยมีหลักการ คือ กิจกรรมการเรียนการสอน ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือกระทำเพื่อค้นหาคำตอบด้วยความอยากรู้ อยากลอง และ ความสงสัย ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสนใจในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา ปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียน

4. การหาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการพัฒนาได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปหาประสิทธิภาพเพราะการหาประสิทธิภาพจะต้องนำไปทดลองใช้ (Tryout) เพื่อปรับปรุง แล้วจึงนำไปใช้สอนจริงและนำผลที่ได้มาหาค่าประสิทธิภาพ

ตารางที่ 1 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การทดลอง	**ระหว่างเรียน (E_1) 490 คะแนน**		**หลังเรียน (E_2) 30 คะแนน**		**ประสิทธิภาพ E_1/ E_2**
	ค่าเฉลี่ย	**ร้อยละ**	**ค่าเฉลี่ย**	**ร้อยละ**	
3 คน	306.33	62.52	20.33	67.78	62.52/67.78
9 คน	374.44	76.42	23.00	76.67	76.42/76.67
30 คน	393.10	80.22	24.53	81.78	80.22/81.78

การทดลอง 3 ครั้ง พบว่าครั้งที่ 1 นักเรียน 3 คน ได้ค่าประสิทธิภาพ 62.52/67.78 ครั้งที่ 2 นักเรียน 9 คน ได้ค่าประสิทธิภาพ 76.42/76.67 ครั้งที่ 2 นักเรียน 30 คน ได้ค่าประสิทธิภาพ 80.22/81.78 ซึ่งการทดลองครั้งที่ 3 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 ที่กำหนดไว้ จากการเปรียบเทียบ

ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (Promwong, 2011) กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการศึกษาที่ควรมีความถูกต้องทางด้านเนื้อหาและครอบคลุมเนื้อหาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตลอดจนภาษา รูปภาพและขั้นตอนที่กำหนดขึ้น ควรมีความเหมาะสมกับนักเรียนซึ่งผู้สอนสามารถหาประสิทธิภาพของเครื่องมือได้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหรือใช้การวิเคราะห์คะแนนหรือใช้ทั้งสองวิธีก็ได้ การหาประสิทธิภาพ วิธีการหรือนวัตกรรมที่สำคัญ คือ ตรวจสอบด้านเนื้อหาและรูปแบบของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ

3. การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบหาค่าประสิทธิภาพขั้นทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการประเมินด้านกระบวนการ (E_1) ได้ค่าประสิทธิภาพ 82.64 และผลการประเมินของผลลัพธ์ (E_2) ได้ค่าประสิทธิภาพ 83.70 สรุปขั้นทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนี้มีประสิทธิภาพ 82.6/83.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ ในแต่ละเรื่องได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้นักเรียนได้เรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มได้ช่วยเหลือช่วยบอกเทคนิคในการอ่าน รวมทั้งฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนเป็นหมู่คณะ ทำให้เกิดความสามารถสามัคคีในกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนมีความกระตือรือร้นและสนใจการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง หลังจากการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เสร็จสิ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้และศึกษาหาความรู้จากเหตุการณ์จริง ทำให้นักเรียน สนใจ กระตือรือร้นที่จะใฝ่หาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 11.61 และหลังเรียนเท่ากับ 25.11 เมื่อนำเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยใช้รูปแบบและพัฒนา (Research and Development R&D) ที่มุ่งเน้นนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรงอย่างเป็นรูปธรรม เห็นผลที่ชัดเจนในการพัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยจากการสรุปข้อมูลได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้รูปแบบ “PCAT Model” ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ (Preparing : P) 2) การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning : C) 3) การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning : A) 4) การถ่ายโยงความรู้ (Transportability Knowledge : T) สอดคล้องกับแนวคิดของ นรินทร์ สังข์รักษา (2554 : 24) กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (R&D) เป็นงานวิจัยที่สร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนสามารถตรวจสอบได้โดยการใช้แนวทาง การสร้างผลงานบนฐานของการวิจัยซึ่งแนวทางที่นิยมของ การวิจัยและพัฒนา

2) การประเมินทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียน พบว่าคะแนนการประเมินทักษะการอ่านอยู่ในระดับดีมากโดยมีด้านการอ่านรู้เรื่อง มีค่าสูงสุด ร้อยละ 82.22 อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือ ด้านการเขียน ร้อยละ 80.21 อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการจัดกลุ่มนักเรียนเข้ากลุ่ม ร่วมมือกันเรียนรู้ ช่วยเหลือกันในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนควบคู่กันไป นักเรียนเห็นประโยชน์ของการร่วมมือกันเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อน รวมทั้งเมื่อมีการนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในการเรียนรู้ทักษะอื่นๆ ซึ่งวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งก็คือการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทักษะทางสังคม การทำงานร่วมกัน การยอมรับเพื่อนร่วมงาน และลดการแข่งขัน เป็นรายบุคคล อีกทั้งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ยังส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำโครงงานภาษาไทย เป็นการเรียนรู้โดยนักเรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ แล้วนำมาประมวลผลเลือกแนวทางที่เหมาะสมจนเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ที่ได้จากการจัดกระทำข้อมูล และการลงปฏิบัติซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์

กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนโดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบและการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย เสวกงาม (Sawekngam, 2016) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการเรียนรู้ที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายจะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองผ่านการจัดการตนเองให้ความรู้และช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างสรรค์พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะที่หลากหลายเป็นกระบวนการที่ประณีตรัดกุมและนักเรียนได้รับประโยชน์มากกว่าการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพ ทางสมองได้แก่การคิดการแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด นักเรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน

3) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อ กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจมีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่างไปจากครู ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน คำนึงถึงธรรมชาติของเนื้อหาวิชาและ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยสอน โดยคำนึงถึงหลักการและองค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือ และการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เช่น การแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน คละความสามารถ นักเรียน แต่ละคนจึงสามารถนำศักยภาพของตนเองมาเสริมความสำเร็จของกลุ่ม ทุกคนมีบทบาทในการเรียน มีการหมุนเวียนหน้าที่กันภายในกลุ่มอย่างทั่วถึง ทำให้นักเรียนมีโอกาสช่วยเหลือกัน นักเรียน ฝึกทำใบกิจกรรมจนทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและสามารถแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและเป็นไปในทำนองเดียวกับการวิจัยของ ฟักรียะห์ อาบู (Abu, 2019) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนที่จัดให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนจึงมีความรู้สึกเป็นอิสระใน

การเรียนรู้ สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนตามความสามารถของตนเอง จนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสุขต่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสรุปความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้จำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดการในแต่ละด้านดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ การนำการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เรื่อง ชนิดของคำ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรคำนึงถึงหลักการและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ควรศึกษารายละเอียด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้และคู่มือประกอบการใช้นวัตกรรม

1.2 ควรมีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ให้ครอบคลุมตามรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการที่วางแผนไว้ โดยครูผู้สอนต้องมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

1.4 ควรมีการวัดและประเมินผลในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ข้อมูลจากการวัดและประเมินผลกับนักเรียน รวมทั้งใช้กิจกรรมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้

1.5 ควรมีการวัดและประเมินผลหลังกิจกรรมการเรียนรู้ ในแต่ละเรื่อง รวมทั้ง จัดทำข้อมูลที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมหรือ วิธีการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในครั้งต่อไป เพื่อให้สามารถนำหลักการและแนวคิดไปเป็นแนวในการปฏิบัติสำหรับการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ ควรมีการดำเนินการปรับปรุง และพัฒนาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

2.1 ควรมีการปรับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัยวุฒิภาวะ ความพร้อม หรือระดับช่วงชั้นของนักเรียน

2.2 เพื่อให้สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความสมดุลทั้งในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงควรมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม สื่อ หรือแหล่งเรียนรู้ให้ครอบคลุมในทุกด้าน

2.3 ควรสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือประเมินสื่อที่นำมาใช้ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการ ความสนใจ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงและพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุด

2.4 ควรมีการขยายผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และโรงเรียนเครือข่าย

เอกสารอ้างอิง

Abu, F. (2019). The Development of Learning Management Model based on the Concepts of Active Learning to Develop Thai Reading and Writing Skills through Series of book, “Having fun with vowels” for Prathomsuksa 1 students, Bankayee 5 Municipal School. *Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus*, 9(2), 344-357. (in Thai)

Columbia University. (2017). *Active Learning*. New York : Sciences Teaching Center, Columbia University.

Panich, W. (2012). *Methods for creating learning for students in the 21st century*. Bangkok : Tathata Publication. (in Thai)

Promwong, C. (2011). *Educational technology and communications*. 4th Edition. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)

Pruettikul, S. (2015). Quality of Students derived from Active Learning Process. *Journal of Educational Administration Burapha University,* 6(2), 1-13. (in Thai)

Ruangsuwan, C. (2010). *Active Learning*. Chiang Mai : Faculty of Pharmacy, Chiang Mai University. (in Thai)

Saweknga m, W. (2016). *Teaching and Learning Management by Active Learning Process.* Lectures Material. Songkla : Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University. (in Thai)

Silberman, M. (1996). *Active Learning*. Boston: Allyn & Bacon.